

DISCOVERING
EUROPEAN
NEIGHBOURS IN
THE 3RD
AGE

Упознајмо европске суседе у трећем добу!

Катица Радак

И тако прође време...

Интервју са Катицом Радак је одржан у њеној малој, компактно уређеној кући на крају Новог Београда. Рођена у Банату, у Гаји код Ковина, Катица од 1954. године живи у Београду, у истој кући са старијом ћерком. Њена кућа је јако специфична, јер су је она и њен муж сами зидали. Изгледа као стара кућица ван града, са старом пећи и ниским плафонима, и прелепом баштом у којој Катица и њена ћерка, Снежана, узгајају поврће и дивне лале.

На разговор је пристала врло радо. Осим што лепо прича, Катица је јако позитивна и са осмехом говори и о најтежим стварима које су јој се десиле током живота. Моја потпитања су била више смернице за разговор који је текао глатко и без превеликог одуговлачења. Катица је била јасна, кратка и причала је јако повезано са истанчаном меморијом.

Катица је рођена 1932. године и радила је неко време (кришом од свог мужа) пеглајући одећу. Поред тога, сама је научила да шије, па и дан данас воли да сашије себи одећу која њој одговара. С обзиром да је рођена у селу, радила је практично од малена - помагала око куће, кувала и месила. Катица и дан данас спрема велике гозбе за њу и њену

породицу, и то јој никад не представља проблем. Данас, иако може да се креће сама, није много активна, јер има проблем са венама и то јој онемогућава да дуго стоји. Али, ручак је увек на столу.

Завршила је основну школу и хтела је да настави школовање, али јој отац није дозволио. Имала је брата, две године млађег од ње и обоје су били одлични ђаци. Цела породица се бавила пољопривредом, имали су њиве и стоку. Са њима у кући, осим родитеља, је био и деда, а баба је умрла исте године када је Катица рођена. Она је доста времена проводила са дедом, који ју је научио да кува.

Интересантно је да се у њеним двадесетима развела од човека којег није волела, јер како каже, није био добар човек. То је био намештен брак, и тада је први пут напустила село и отишла у суседно, али после само годину дана је тражила да се разведе и исте године је упознала свог дугогодишњег мужа, Лазу.

Цео живот је била јако активна, радила је око куће и практично је сама одгајала своје две ћерке, јер јој је муж живео 27 година у Немачкој, где је радио. Лаза је био металостругар и како би зарађивао више, отишао је да ради у иностранству и слао је паре кући. Његова идеја је била да он и Катица дају своју децу њиховим родитељима, па да иду заједно у Немачку, али Катица то није желела и остала је са својим ћеркама. Она и Лаза су се ретко виђали, пар пута годишње, док су Снежана и Весна, њене ћерке, ишле у школу. Касније, кад су биле старије и на факултету, ишла је чешће код мужа у посету, некада сама, некада са њих две. Користили су то да путују, па су сви заједно обилазили Париз, Беч и друге дестинације по Европи.

Катица описује однос са Лазом као јако тежак, јер она заправо није желела да он буде одвојен од ње и деце. Када се, коначно, пензионисао, живео је непуних 6 година са њима у Београду и нажалост, убрзо умро у својој 68. години. Док је био у Немачкој, писали су једно другом и чули се често телефоном. Катица је купила фиксни телефон из тог разлога, иначе је технологија не занима много.

За свој живот мисли да је био тежак, али начин на који то олако говори и са осмехом, није лако да јој се поверује. Као млада је много радила и дизала тешке ствари, па зато сада има проблем са унутрашњим венама. Такође је била јако болесна у својим тридесетим, али се, као што каже, чудом опоравила. Као веома стресне животне моменте наводи болест своје млађе ћерке Весне док је била мала. Због тих тешких животних момената, никада није размишљала о старости. Није ни мислила да ће доживети дубоку старост од 88 година.

Њен дан данас започиње раним буђењем и кратким изласком напоље у башту да протегне ноге. После тога скува нешто, или не, и чита и гледа ТВ. И тако прође време. Понекад само стоји ТВ упаљен да се нешто чује, док је она у својим мислима. Снежана, старија ћерка са којом живи, је помаже око куће, док јој Весна доноси лекове и остало шта јој треба. Има две унуке, од сваке ћерке по једну, са којима се редовно чује и виђа. Све су јако повезане. Иако не користи мобилни телефон ни Интернет, увек је била у току са

животом њене унуке Тијане која се школовала у иностранству. Чак је ишла у Бугарску када је дипломирала.

Данас, Катица нема никаквих жеља осим да јој деца раде и да су здрава. Мисли да је главна улога старијих у друштву да помажу породици и одгајају унуке. Деца су јој највећа мотивација и свој живот је посветила њима. Волела би и праунучад, али не полаже много наде у то. Поручује младима да увек раде, јер тада имају живот у сопственим рукама.

Интервју је трајао сат времена. Катица је била јасна, концизна и није желела много да “замара” својом причом. Иако је доста интимних ствари поделила са мном, говорила је о њима објективно, без задршке и превелике емотивности. Стекла сам утисак да је Катица веома јака жена, без трунке самосажалења и са врло позитивним ставом. Њен живот стварно није био лак, али је она са таквом лакоћом говорила о тешким данима, да онај који не би разумео њене речи, помислио би да прича о својим најсрећнијим данима.

Катици није било много битна тема пројекта, више је желела да учини мени, као другарици њене унуке. Овим путем ја јој се захваљујем на времену, и на огромној позитивности коју је успела за кратко време да испољи у наизглед простим реченицама. Оно што сам научила од Катице је да иако је живот тежак, треба памтити само лепе и добре ствари из њега.

У Београду, 2020.

Вана Филиповска